

Műsorvezető: ...Dr. Vértés Lászlóné annak a néhány éve elhunyt nemzetközi hírvéregésznek az özvegye, akinek nevéhez fűződik a vértesszöllősi ősemler maradványainak megtalálása és feltárása. És ezt csak azért említet, mert a riportban szóba kerül majd, hogy a lyukas tető miatt nagy értékű műkincsek kerülnek veszélybe. Ezeknek java része nyilvántartásba vett, védett nemzeti kincs.

Dr. Vértés Lászlóné: ...Nem is az a hangsúly talán, hogy értékek vannak ebben a lakásban. Egész egyszerűen arról van szó, hogy ez a lakás. Nekem kötelességem ezért a lakásért bért fizetni. Nem tudom, nem kötelessége-e a bérbeadónak gondoskodni arról, hogy ez a lakás és az összes többi lakás is rendeltetésszerűen használható legyen? A hatodik emelet a legmagasabb

NAGYÍTÓ

---

emelete ennek a háznak. Egy kivételével az összes lakásba folyik be a víz, évek óta. Én csak három és fél éve lakom itt, de ezeket a lakásokat 14 évvel ezelőtt építették, ez tetőtér-beépítés, és úgy tudom a többi lakótól, hogy tulajdonképpen azóta egyfolytában, állandóan és rendszeresen beáznak. Az utóbbi években súlyosabban, mint azelőtt. Azt hiszem, hogy a bérbeadónak kezét-lábát kellene törnie azért, hogy kijavítsa a hibákat és lakhatóvá tegye azokat a bérleményeket, amelyeket kiad. Először nagyon sokáig nem

---

NAGYÍTÓ

történt semmi, de azután az egyik lakó, a szomszédom elvesztette a türelmét és egy meglehetősen erélyes hangú levelet intézett, nem is tudom, melyik felsőbb hatósághoz. Meg is jelent egy ellenőr, meg is nézte ezeket a beázott lakásokat, még azt is mondta, hogy „Jézus-Mária”, aztán jól megszidták a házfelügyelőt, amiért az mindig csak beázásokat jelentett, holott azt kellett volna jelentenie, hogy lágytető, de a ház-mester nem ismerte ezt a kifejezést, én sem ismertem egyébként... Bedugdosták a hiányzó cserepeket a tetőbe ez után az intézkedés után. De ezek azóta részben kiestek, részben vannak olyan hibák, történetesen az én lakásommal is az a baj, hogy nem tetőcserép hiányzik, hanem a fölöttem lévő tornyocska bádogborításában kell valami hibá-

nak lennie. Egyre keserve-
sebb a helyzet, tudniillik
közben lomtalánították a
padlást, elhordták az ösz-
szes, több mázsányi tető-
cserepet és egyéb szemetet,
ami a padlást elborította,
és elhordták azokat a hor-
ganylemezeket is, amelyet
mi, lakók, időnkint oda-
cibáltunk a főbb beázási
helyek fölé, úgyhogy amióta
ez a védőréteg sincsen, az-
óta tényleg gátlástalanul
ömlik a víz a lakásokba. No,
megígérték, hogy 77-ben
sor kerül a tető felújítására.

Ez a konkrét példa csak
arra jó, hogy megkérdéz-
zem, helyes-e, hogy egy
ilyen teljesen egyenlőtlen
viszony van a bérbeadó és
a bérbé vevő között. Tudni-
illik a bérbeadónak renge-
teg módja van, hogy eljár-
jon a bérbé vevő ellen. Ha
nem fizetek lakbért, letil-
tatja a fizetésemet; ha le-
zülleszttem a lakást, meg-
büntet; ha nem rendeltetés-
szerűen használom, találka-
helyet rendezek be benne
vagy fröccsöntőműhelyt
vagy valami ilyesmit csinál-
lok, akkor mindenféle mó-
don eljárhat ellenem, és hát
elvileg — gyakorlatilag per-
sze sokkal nehezebben —
még ki is rakhata a lakásból.
A kérdésem az, hogy én mit
tehetek a bérbeadó ellen, ha
azokat a köteleességeket,
amelyek a bérlő és a bérbé-
adó közötti viszonyból rá
háramolnak, nem teljesíti?
Nem tudok ellene tenni
semmit sem. Meg kell elé-
gednem azzal, hogy meg-
ígérik, majd megcsinálnak
valamit, mert hiszen állan-
dóan arra hivatkoznak,
hogy nincs pénz, nincs ka-
pacitás. Nincs kedvem meg-
értéssel viseltetni az IKV
anyagi nehézségei és kapa-
citáshiánya iránt, éppen
azért, mert hiszen tőlem
sem kérdezik meg, hogy
honnan szerzek kapacitást.
Tőlem sem kérdezik meg,
hogy honnan szerzek pénzt.

Azzal, hogy aláírtam egy
szerződést, magától értető-
dővé vált, hogy én bizonyos
köteleességeket teljesítek.
De én úgy tudom, hogy a
bérbeadónak is volnának
néhány köteleességei. Leg-
jobb tudomásom szerint
egy igen magas állású poli-
tikai személyiségnek a fe-
jére is éppen úgy csurog
a víz, mint énnálam, még-
hozzá hónapok óta, és nem
sikerült semmit sem elérnie.
Ezt a fajta egyenlő elbánás
lehetősége, hogy a bérbeadó
ingatlankezelő úgy értékeli,
mint a kommunizmus felé
előremutató magatartás-
formát... de hát én azt hi-
szem, jó volna egy kis de-
mokrácia is, mert hiszen
nemcsak erről az egy házról
és legkevésbé csak erről az
egy lakásról van szó. Ebben
a lakásban műkincsek van-
nak, nagyon értékes könyv-
tár van, de hát azt hiszem,
ez csak másodlagos, mert
azoknak az embereknek a
lakását, akiknek nem volt
módjuk könyvtárat szerez-
ni, műkincset összeszed-
ni, azok fölött a tetőt
ugyanúgy meg kell javítani,
mint itt. Nem a magam
számára kérek itt kivételes
jogokat, hanem általános-
ságban egy demokratikus
viszonyt a bérbeadó és a
bérbé vevő között, amelyik-
ben mind a kettőnek köte-
lességük az ebből a viszony-
ból rájuk háramló kötele-
ségeket teljesíteni, még-
pedig haladék nélkül és ké-
sedelem nélkül. Nem tu-
dom, készült-e már közgaz-
dasági felmérés arról, mi-
lyen anyagi kár keletkezik
abból, hogy az ingatlanokat
lezüllesztik, azáltal, hogy
nem csinálnak semmit az
ingatlanokkal, s pusztul az
állaguk. Ha most ezt a le-
pusztult állapotot kell felújít-
ni, rendbehozni, meggyő-
ződéseim szerint milliókkal
és milliárdokkal kifejezhető
költségtöbbletnek kell ke-
letkeznie, mintha módszer-

resen és rendszeresen kar-
bantartanak az épületeket.
Műsorvezető: Az igazság-
nak tartozunk annyival,
hogy az elhangzott riport
a hét elején készült, és köz-
ben értesítették bennünket,
hogy tegnap, azaz pénte-
ken délelőtt a tetőt, ezt a
tetőt megjavították, sőt az
IKV megígérte azt is, hogy
1977-ben elvégzik a teljes
tetőfelújítást. Na, most
ugyan csöpög a csap, hullik
a vakolat, elromlik a gáz-
bojler, beázik a tető; az
ilyen és az ehhez hasonló
panaszok mintha egy ki-
fogyhatatlan zsákból ömle-
nének a szerkesztőségbe, és
ha a 168 óra elején ilyen
téma szerepel, akkor már
eleve számolnunk kell a to-
vábbi panaszáradattal. És
a telefonkagyló majd más-
fél óráig szinte odaragad a
soros szerkesztő füléhez,
aki éppen ezért csak kato-
násan rövid jelentéseket ad
a műsorvezetőnek. Körül-
belül így: csap, gáz, víz,
náluk is, neki is, ő is, meny-
nyezet le, padló fel, IKV
nem, tanácshoz be, ellenőr
ki, ő megígérte, ők megnéz-
ték, mi megmondtuk, hiá-
ba. Gondolom, érthető,
hogy csak ritkán és csak
akkor foglalkozunk a témá-
val, ha úgy gondoljuk, hogy
több van benne egy konk-
rét esetről, és nem pusztán
arról szól, hogy mi van a te-
tővel a fejünk felett. Há-
nem például arról, hogy
lehet-e egyenrangú partne-
rként tárgyalni a hiva-
tallal, amely néha, úgy tű-
nik, mintha ugyancsak a
fejünk felett lenne, holott
nem alá- és fölérendeltség,
csupán egyszerű jogi vi-
szony áll fenn közöttünk,
ő a bérbeadó, én a bérlő.
Elvileg. De ez a logika oly-
kor, ha például kilukad a
tető, a feje tetejére áll.

*Hortobágyi Éva riportja —
168 óra, Kossuth rádió, 1977.
január 29.*